Euroopa Parlament
2024-2029

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2026/2070(INI)

2.7.2026

ARVAMUSE PROJEKT

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

oskuste edendamise kohta liidus – kutsehariduse ja -õppe võimalused üleminekuperioodidel
(2026/2070(INI))

Arvamuse raportöör: Lina Gálvez

PA_NonLeg

MUUDATUSETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon esitab tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile kui vastutavale komisjonile järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 1

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele;	1. rõhutab kutsehariduse ja -õppe tähtsust ELi majandusliku jõukuse ja konkurentsivõime jaoks; rõhutab kutsehariduse ja -õppe edendamise ja väärtustamise tähtsust, et suurendada selle atraktiivsust kvaliteetse teena tööturule sisenemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tulevases kutsehariduse ja -õppe strateegias käsitletaks kutsehariduse ja -õppe õppekavade kvaliteeti ja asjakohasust koos kutsehariduse ja -õppe programmide parema tutvustamisega õppijatele, tööandjatele ja laiemale üldsusele; ***märgib lisaks, et tulevases raamistikus tuleb kutsehariduse ja -õppe põhieesmärkideks koos tööalase konkurentsivõime, konkurentsivõime ja elukestva õppega sõnaselgelt tunnistada sooline võrdõiguslikkus ja naiste võimestamine; toonitab, et see nõuaks kõigilt liikmesriikidelt soolõime integreerimist kutsehariduse ja -õppe programmide kavandamisse, rakendamisse, järelevalvesse ja hindamisse; märgib, et kutsehariduse ja -õppe programmidest peaks saama peamine vahend sooliste stereotüüpide vastu võitlemiseks, pakkudes karjäärinõustamist, julgustades samal ajal üha enam tüdrukuid kaaluma tehnilisi kutsealasid ja poisse asuma tööle hooldusega seotud kutsealadel, et vähendada samal ajal kutsealast segregatsiooni;***

Or. en

Muudatusettepanek 2

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 2

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Rõhutab, et kutseharidust ja -õpet tuleks käsitada vahendina, mis võib toetada nii õpilaste ja töötajate isiklikku arengut kui ka leevendada tööjõupuudust tööturul, aidates seeläbi kaasa ELi konkurentsivõimele ja toetades innovatsiooni strateegilistes sektorites;	2. rõhutab, et kutseharidust ja -õpet tuleks käsitada vahendina, mis võib toetada nii õpilaste ja töötajate isiklikku arengut kui ka leevendada tööjõupuudust tööturul, aidates seeläbi kaasa ELi konkurentsivõimele ja toetades innovatsiooni strateegilistes sektorites; ***tuletab eelkõige meelde, et kutseharidus ja -õpe, mis pakub praktilisi võimalusi tööle asumiseks, on oluline vahend mitte ainult tööturule sisenevatele noortele, vaid ka täiskasvanutele, kes soovivad kogu oma karjääri jooksul oma oskusi täiendada või ümber õppida, eriti naistele, kelle tööturul osalemise määr on jätkuvalt madalam, kelle palgad on madalamad ja kelle tööstaaž on sagedamini katkenud lapsehoiu või muude hoolduskohustuste tõttu või kes kogevad karjääri edendamisel diskrimineerimist või ebaõiglast tasustamist;***

Or. en

Muudatusettepanek 3

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 3

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Rõhutab vajadust tagada, et kutsehariduse ja -õppe üliõpilased ja kooli lõpetanud tunneksid, et nende kvalifikatsioone ja kutsealasid väärtustatakse võrdselt akadeemilise haridusega, et tagada sotsiaalne ühtekuuluvus ja kaasatus;	3. rõhutab vajadust tagada, et kutsehariduse ja -õppe üliõpilased ja kooli lõpetanud tunneksid, et nende kvalifikatsioone ja kutsealasid väärtustatakse võrdselt akadeemilise haridusega, et tagada sotsiaalne ühtekuuluvus ja kaasatus***, eelkõige haavatavas olukorras olevate ja läbipõimunud diskrimineerimisest mõjutatud naiste, näiteks rändajate,***

pagulaste, üksikemade, seksuaalse sättumuse või soolise eneseväljenduse tõttu diskrimineeritud naiste, maapiirkondade elanike, puuetega naiste ja pikaajaliselt töötute naiste jaoks, et edendada võrdseid võimalusi ja võimaldada neil täiel määral majandus-, sotsiaal- ja poliitilises elus osaleda;

Or. en

Muudatusettepanek 4

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 4 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	4a. kutsub komisjoni üles edendama soolise võrdõiguslikkuse nõuete täitmise tagamiseks ja selle kontrollimiseks põhimeetmete kasutamist, sealhulgas: kohustuslik uue kutsehariduse ja -õppe poliitika soolise mõju hindamine, sooteadlik eelarvestamine, et tagada võrdõiguslikkuse algatuste piisav rahastamine, ning sooliselt eristatud andmete kogumine ja avaldamine registreerimise, läbimise, õpipoisiõppe, tööhõivetulemuste, palkade ja karjääri edenemise kohta;

Or. en

Muudatusettepanek 5

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 5

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid kutsehariduse ja -õppe üliõpilasi ja kooli lõpetanuid kõigil poliitikakujundamise tasanditel, et tagada võrdne osalemine, ning pakuksid	5. nõuab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid kaasaksid kutsehariduse ja -õppe üliõpilasi ja kooli lõpetanuid kõigil poliitikakujundamise tasanditel, et tagada võrdne osalemine, ning pakuksid

kutsehariduses ja -õppes praktikat;	kutsehariduses ja -õppes praktikat***, tagades, et tütarlastel on võrdsed võimalused kutseõppe programmides osalemiseks kõikides sektorites, sealhulgas tööstusharudes, kus tavapäraselt on ülekaalus mehed; märgib, et mõnes sektoris värvatakse jätkuvalt märkimisväärselt vähem naispraktikante, mis piirab praktiliste kogemuste saamise ja karjääri edendamise võimalusi; rõhutab vajadust tegeleda teadusuuringute tulemustega, mis näitavad järjepidevalt, et naiste alaesindatus teatavates tööstusharudes võib vähendada tütarlaste usaldust nendele kutsealadele sisenemise vastu***;
	Or. en

Muudatusettepanek 6

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 8

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
8. Kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike piisavate investeeringute tegemisel kutseharidusse ja -õppesse Euroopa poolaasta riigipõhiste soovituste ja ELi rahaliste vahendite sihtotstarbe määramise kaudu; tuletab meelde õiglase ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju järgida liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades, et edendada kutseharidust ja -õpet;	8. kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike piisavate investeeringute tegemisel kutseharidusse ja -õppesse Euroopa poolaasta riigipõhiste soovituste ja ELi rahaliste vahendite sihtotstarbe määramise kaudu; tuletab meelde õiglase ülemineku fondi raames tehtud edukaid investeeringuid kohalikku majandusse oskuste ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate rahastamise kombineerimise kaudu ning soovitab seda eeskuju järgida liikmesriikide riiklikes ja piirkondlikes partnerluskavades, et edendada kutseharidust ja -õpet; ***rõhutab, kui oluline on suurendada naiste osalemist oskustöö kutsealadel, mis laiendaks tööjõudu ja aitaks lahendada Euroopa vananeva elanikkonnaga seotud demograafilisi probleeme;***
	Or. en

Muudatusettepanek 7

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 9

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
9. Toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate ning kutsehariduse ja -õppe pakkujate vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega;	9. toetab ELi ja riikliku tasandi partnerlusi tööandjate ning kutsehariduse ja -õppe pakkujate vahel, et parandada kutsehariduse ja -õppe õppekavade asjakohasust ja kvaliteeti; nõuab kutsehariduse ja -õppe pakkujate ühendamist piirkondlike tööstus- ja tehnoloogiaklastritega***, pöörates erilist tähelepanu naiste ettevõtluse toetamisele, et võimaldada naistel luua ettevõtteid, eelkõige digiteenuste, loomemajanduse ja kestlike sektorite valdkonnas***;

Or. en

Muudatusettepanek 8

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 10

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
10. Nõuab kutsehariduse ja -õppe laiemat kaasamist olemasolevatesse ELi poliitikavaldkondadesse ja programmidesse; ergutab kutsehariduse ja -õppe asutuste paremat integreerimist innovatsioonipoliitika väljatöötamisse, et edendada uuenduslike lahenduste levitamist ja kasutuselevõttu kõigis sektorites; rõhutab vajadust toetada oskustesse investeerimist strateegilistes sektorites kavandatava Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude raames;	10. nõuab kutsehariduse ja -õppe laiemat kaasamist olemasolevatesse ELi poliitikavaldkondadesse ja programmidesse; ergutab kutsehariduse ja -õppe asutuste paremat integreerimist innovatsioonipoliitika väljatöötamisse, et edendada uuenduslike lahenduste levitamist ja kasutuselevõttu kõigis sektorites; rõhutab vajadust toetada oskustesse investeerimist strateegilistes sektorites kavandatava Euroopa Konkurentsivõime Fondi poliitikaharude raames; ***nõuab kutsehariduse ja -õppe programmide kasutamist selleks, et vähendada oskuste nappust Euroopas, eelkõige sellistes sektorites nagu tervishoid, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia,***

inseneeria, keskkonnahoidlik tehnoloogia ja ehitus, julgustades rohkem naisi sisenema neisse valdkondadesse kutsehariduse ja -õppe kaudu, mis suurendaks olemasolevat talendipagasit; rõhutab vajadust võtta kasutusele soorolle ümberkujundav lähenemisviis, mis aktiivselt kõrvaldaks struktuursed tõkked, millega naised ja tütarlapsed kutsehariduses, õpipoisiõppes ja tööhõives kokku puutuvad;

Or. en

Muudatusettepanek 9

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 11

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
11. Rõhutab, et tehisintellekt ja automatiseerimine on suurendanud vajadust ümberõppe järele; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks;	11. rõhutab, et tehisintellekt ja automatiseerimine on suurendanud vajadust ümberõppe järele; rõhutab sellega seoses kõigile töötajatele kättesaadava koolituse kasvavat tähtsust nende praeguse või alternatiivse karjääri jaoks; ***toonitab, et tänapäevase kutsehariduse ja -õppe poliitikaga tuleks aktiivselt innustada tütarlapsi omandama kutseharidust teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika (MATI) valdkonnas, võttes arvesse, et naiste osaluse suurendamine nendes sektorites aitaks vähendada tööjõupuudust, edendades samal ajal soolist võrdõiguslikkust ja suurendades Euroopa konkurentsivõimet;***

Or. en

Muudatusettepanek 10

Resolutsiooni ettepanek
Punkt 12 a (uus)

Resolutsiooni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	12a. toonitab vajadust suurendada naiste juhtpositsiooni kutsehariduse ja -õppe juhtimises, et võimaldada naiste seisukohtade esindatust kutsehariduse poliitika eest vastutavates otsuseid tegevates organites; rõhutab, et selle saavutamiseks peaksid komisjon ja liikmesriigid julgustama kutsehariduse ja -õppe strateegiate väljatöötamisel tasakaalustatud soolist esindatust kutsehariduse ja -õppe nõuandekogudes, naisinstruktorite suuremat töölevõtmist tehnilistes valdkondades ning konsulteerimist naisorganisatsioonide, ametiühingute, tööandjate ja kodanikuühiskonnaga;

Or. en

LISA: SISENDI DEKLARATSIOON

Raportöör kinnitab oma ainuvastutusel, et ei kasutanud oma raportis mingit sisendmaterjali huvide esindajatelt, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe[1] kohaldamisalasse, ega kolmandate riikide ametiasutuste, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajatelt, kes tuleks kodukorra I lisa artikli 8 kohaselt loetleda käesolevas lisas.

[1] Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta (ELT L 207, 11.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).